

Planten hebben niet alleen een Nederlandse naam. Ze hebben ook een wetenschappelijke naam. Hoewel de vaak ingewikkeld klinkende wetenschappelijke naam voor veel wildplukkers niet de meest favoriete naamgeving is, is hij wel enorm belangrijk voor veilig wildpukken. In deze les leer je over de wetenschappelijke naamgeving van planten.

DE WETENSCHAPPELIJKE NAAMGEVING VAN PLANTEN

1E EN 2E NAAMSDEEL

Naast de naam in de voertaal van een land hebben planten ook een wetenschappelijke naam. De wetenschappelijke naam van een plantensoort bestaat uit:

1. Een geslachtsnaam
2. Een soortaanduiding.

Het **1e naamsdeel** van de wetenschappelijke naamgeving is de **geslachtsnaam**. De geslachtsnaam begint altijd met een hoofdletter. Het **2e naamsdeel** is de **soortaanduiding**. De soortaanduiding begint altijd met een kleine letter.

VOORBEELD vogelmuur

Vogelmuur is de Nederlandse naam. De wetenschappelijke naam van vogelmuur is *Stellaria media*. Daarvan is *Stellaria* de geslachtsnaam en *media* de soortaanduiding.

UNIVERSEEL

Het is uiterst belangrijk naast de Nederlandse naam ook altijd de wetenschappelijke naam van een plant op te zoeken. De wetenschappelijke naamgeving van planten is namelijk universeel (in de hele wereld hetzelfde). De naam in de voertaal van een land is NIET universeel. Gebruik altijd de wetenschappelijke naam om te voorkomen dat je eetbare met niet eetbare of zelfs giftige soorten verwisselt!

VOORBEELD zeeui

Als voorbeeld de plant die in het Nederlands zeeui of zeeajuin wordt genoemd. De naamgeving zeeui klinkt alsof de plant eetbaar is en behoort in het look geslacht (*Allium*) met zijn eetbare ui- en knoflookachtigen. De plant heeft evenals onze eetbare ui ook nog eens een uienbol. De zeeui is echter niet eetbaar en bevat zelfs plantengifstoffen die dodelijk gevaarlijk zijn, namelijk op het hart werkende glycosiden en het nuttigen van zeeui kan dan ook leiden tot hartstilstand. Zoek je de wetenschappelijke naamgeving van zeeui op, dan wordt het duidelijk dat de zeeui niet tot het eetbaar look geslacht hoort. De wetenschappelijke naam van zeeui is *Drimys maritima* - syn. *Urginea maritima*. De wetenschappelijke naam toont aan dat de zeeui wisselend in het *Drimys* of in het *Urginea* geslacht wordt geplaatst, dit zijn dus andere geslachten dan het eetbare look geslacht (*Allium*).

VOORBEELD wilde hyacint

Als voorbeeld de plant die in Amerika wild hyacinth wordt genoemd. De wetenschappelijke naam van deze plant is *Triteleia grandiflora*. Soms wordt de Amerikaanse naam vertaald als wilde hyacint.

Deze vertaling kan het idee geven dat de in onze natuur groeiende wilde hyacint (*Hyacinthoides non-scripta* - syn. *Scilla non-scripta*, *Endymion nautans*) ook eetbaar zou zijn. En dat is niet zo! Ondanks het

gegeven dat de Nederlandse naam van beide planten identiek is, zijn het totaal twee verschillende planten! De Amerikaanse soort is eetbaar, de Nederlandse soort is giftig. Dat het twee verschillende planten betreft kun je zien aan de wetenschappelijke naamgeving: de wetenschappelijke naamgeving is niet identiek.

Punten om te onthouden

- ✓ De wetenschappelijke naamgeving = universeel.
De voertaal van een land = NIET universeel.
Neem altijd de wetenschappelijke naam als uitgangspunt.
- ✓ 1e naamsdeel van de wetenschappelijke naam = de geslachtsnaam.
- ✓ 2e naamsdeel van de wetenschappelijke naam = de soortaanduiding.

Het is uiteraard niet nodig alle wetenschappelijke plantennamen uit je hoofd te leren! Je kunt ze in een veldgids opzoeken. Maar zoek ze wel op en neem nooit de Nederlandse naam als uitgangspunt!

Hieronder vind je twee oefeningen met de wetenschappelijke plantennaam.

Opdracht

Zoek in een veldgids (boek of digitaal) de wetenschappelijke namen van de volgende planten op.

- Drienerfmuur
- Bosmuur
- Duinvogelmuur
- Grasmuur
- Grote muur
- Heggenvogelmuur
- Moerasmuur
- Vogelmuur
- Zeegroene muur
- Watermuur
- Akkerhoornbloem
- Gewone hoornbloem
- Kluwenhoornbloem
- Scheve hoornbloem - syn.: kleine hoornbloem
- Zandhoornbloem

Antwoorden

- Drienerfmuur (*Moehringia trinervia*)
- Bosmuur (*Stellaria nemorum*)
- Duinvogelmuur (*Stellaria pallida*)
- Grasmuur (*Stellaria graminea*)
- Grote muur (*Stellaria holostea*)
- Heggenvogelmuur (*Stellaria neglecta*)
- Moerasmuur (*Stellaria uliginosa*)
- Vogelmuur (*Stellaria media*)
- Zeegroene muur (*Stellaria palustris*)
- Watermuur (*Myosoton aquaticum* - syn.: *Stellaria aquatica*)
- Akkerhoornbloem (*Cerastium arvense*)
- Gewone hoornbloem (*Cerastium fontanum* subsp. *vulgare*)
- Kluwenhoornbloem (*Cerastium glomeratum*)
- Scheve hoornbloem - syn.: kleine hoornbloem (*Cerastium diffusum*)
- Zandhoornbloem (*Cerastium semidecandrum*)

Opdracht

Kijk welke verschillende plantengeslachten je in de vorige opdracht kunt onderscheiden en groepeer alle planten die in hetzelfde geslacht zitten. Kijk ook in welke familie de planten zitten.

Antwoorden

Moehringia: drienerfmuur (*Moehringia trinervia*).

Stellaria: bosmuur (*Stellaria nemorum*) * duinvogelmuur (*Stellaria pallida*) * grasmuur (*Stellaria graminea*) * grote muur (*Stellaria holostea*) * heggenvogelmuur (*Stellaria neglecta*) * moerasmuur (*Stellaria uliginosa*) * vogelmuur (*Stellaria media*) * zeegroene muur (*Stellaria palustris*).

Myosoton: watermuur (*Myosoton aquaticum* - syn. *Stellaria aquatica*). Sommige veldgidsen plaatsen het watermuur geslacht in het geslacht *Stellaria*.

Cerastium: akkerhoornbloem (*Cerastium arvense*) * gewone hoornbloem (*Cerastium fontanum* subsp. *vulgare*) * kluwenhoornbloem (*Cerastium glomeratum*) * scheve hoornbloem - syn. kleine hoornbloem (*Cerastium diffusum*) * zandhoornbloem (*Cerastium semidecandrum*).

Alle genoemde planten behoren tot de **anjerfamilie (Caryophyllaceae)**.